

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі
Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Философия және саясаттану факультеті
«Мәдениеттану және дінтану» кафедрасы
Мәдени антропология мамандығы

Гейша феномені

Орындаған: Алшынова А.

Қабылдаған: Аликбаева М.Б.

Гейша феномені

Гейша - әдемі мінез-құлқымен, әңгімелесуімен, ән айтуымен және биімен танымал дәстүрлі жапондық қыз-келіншек. Гейша феномені ежелгі жапон мәдениетінен бастау алады және осы елдің терең дәстүрлерін қамтиды.

Гейшалардың шығу тегі мен тарихы

Гейша кәсібінің бастауын ортағасырлық Жапониядан бастауға болады, ол кезде алғашқы әйелдер патша сарайлары мен самурайлар резиденцияларында пайда болып, асыл қонақтарды ән, би және әңгімелесу өнерімен қуантты. Уақыт өте келе бұл тәжірибе неғұрлым тұрақты формаларға ие болды, ал 18 ғасырға қарай елдің ірі қалаларында оқыту мен реттеудің қатаң жүйесімен ерекшеленетін тұтас геиштік мәдениет қалыптасты.

Гейша тәрбиесі және оқыту

Гейшалар тумайды, олар жасалған. Гейшаны оқыту мен оқыту процесі ұзақ және мұқият. Қыздар арнайы гейша мектептерінде оқиды, олар көптеген жылдар бойы дәстүрлі жапон өнерін, соның ішінде би, музыка, шай рәсімдері және басқа да мәдени пәндерді оқиды.

Болашақ гейшалар мінсіз мінез-құлықпен, талғампаздықпен және әсемдікпен сусындайды. Олар әңгімелесу өнерін жетік меңгеруі, талғампаздығы мен әдептілігін дамытуы керек. Көптеген жылдар бойы жаттығудан кейін ғана гейша әлемге шығып, мансабын бастауға дайын.

Дәстүрлі гейша өнері

Гейша дәстүрлі жапон өнерін жоғары деңгейде меңгергенімен танымал. Олар классикалық билерді орындау, музыкалық аспаптарда ойнау, каллиграфия және шай беру рәсімінде шеберліктерін шыңдады. Мәдениеттің бұл әсем түрлері олардың имиджі мен беделінің ажырамас бөлігі болып табылады.

Осы дәстүрлі өнердегі қатаң жаттығулар мен өзін-өзі жетілдіру гейшалардың жаттығулары мен күнделікті өмірінде маңызды рөл атқарады. Бұл дағдылар оларға қонақтарды қызықтыруға және оларды жапон мәдениетінің күрделі атмосферасына батыруға мүмкіндік береді.

Жапон мәдениетіндегі гейшаның рөлі

Салт-дәстүрді сақтаушылар

Гейша би, музыка және шай рәсімі сияқты дәстүрлі жапон өнерін сақтау және таратуда маңызды рөл атқарады.

Мәдениет елшілері

Гейша - жапон мәдениетінің жанды бейнесі, оның талғампаздығы мен сыпайылығын шетелдік қонақтарға паш етеді.

Әлеуметтік байланыстардың қайнар көзі

Гейша үйлері маңызды мәмілелер жасалып, әлеуметтік байланыстар нығаятын іскерлік және саяси кездесулер орны ретінде қызмет етеді.

Мәдени ықпал

Гейша бейнесі бүкіл әлемде танымал мәдениет пен Жапонияны қабылдауға айтарлықтай әсер етті.

Гейшалардың әлеуметтік жағдайы және өмір салты

1

Таңдалған шеңбер

Гейша жапон қоғамының элиталық тобына жататын, олар ақсүйектермен және жоғарғы таптармен араласқан.

2

Керемет өмір салты

Гейша өнерде, музыкада және биде озық болуға арнаған күрделі және талғампаз өмір салтын жүргізді.

3

Қатаң мінез-құлық кодексі

Қатаң этика және мінез-құлық кодексі гейшалардың өмірін реттеп, олардан жоғары тәртіп пен дәстүрлі дағдыларды мінсіз меңгеруді талап етті.

Гейшаның киімі және сыртқы түрі

Дәстүрлі кимоно

Гейша гүлдермен, құстармен және басқа да дәстүрлі ою-өрнектермен безендірілген күрделі кимонолар киеді. Олардың киімінің әрбір бөлшектері мұқият ойластырылған және символдық мағынаға ие.

Керемет шаш үлгілері

Дәстүрлі гейша шаштары күрделі үлгілермен және үлкен шеберлікті талап ететін әшекейлермен ерекшеленеді. Шаш мұқият өңделеді және талғампаз тарақтар мен түйреуіштермен бекітіледі.

Мінсіз макияж

Гейша макияжы олардың терісінің ақтығын, бет әлпетінің талғампаздығын ерекше атап өтіп, оларға жұмбақ көрініс беретін кескіннің ажырамас бөлігі болып табылады. Бұл жоғары шеберлікті және егжей-тегжейге назар аударуды талап етеді.

Дәстүрлі
аксессуарлар

Гейша өз киімдерін желдеткіштермен, жібек орамалдармен және басқа да аксессуарлармен толықтырады, олар әдемі ғана емес, сонымен қатар олардың өнерінде практикалық мақсатқа ие.

Гейшалар мен клиенттер арасындағы қарым-қатынас

Гейша мен олардың клиенттері арасындағы қарым-қатынас күрделі және көп қырлы болды. Клиенттер гейшалардың өнері мен талғампаз серіктестігінен ләззат алу үшін шай үйлеріне келді. Гейша жағымды әңгіме жүргізу, қонақтарды көңіл көтеру және жұбату үшін нәзік қабілет көрсетті.

Гейша мен клиенттер арасындағы қарым-қатынастар ресми және алыс болуы мүмкін, бірақ кейде тереңірек байланыстарға айналды. Кейбір клиенттер гейшалардың меценаттары болды, оларға қаржылық және моральдық қолдау көрсетті.

Гейша кәсібіндегі заманауи өзгерістер

1 Жаңа уақытқа бейімделу

Қазіргі уақытта гейша қазіргі Жапонияның өзгермелі әлеуметтік және мәдени шындықтарына бейімделу үшін өздерінің дәстүрлі өнері мен өмір салтын жаңғыртуда.

2 Қол жетімділікті арттыру

Көптеген гейшалар қазір бұрынғыдай элитаға ғана емес, жалпы жұртшылыққа қолжетімді мекемелерде жұмыс істейді.

3 Инновациялық қызметтер

Кейбір заманауи гейшалар дәстүрлі мәдениет бойынша шеберлік сабақтарын өткізу немесе жарнамалық науқандарға қатысу сияқты жаңа қызметтерді ұсынады.

4 Тану үшін күрес

Мамандық эволюциясына қарамастан, гейша әлі де стереотиптермен бетпе-бет келеді және олардың жапон мәдениетіндегі рөлін қоғамдық мойындауды арттыруға тырысады.

Қорытынды: Гейша феноменінің мұрасы мен маңызы

Ежелгі жапон мәдениетінен бастау алған гейша феномені ел тарихында, салт-дәстүрінде өшпес із қалдырды. Бұл жоғары білімді өнер өкілдері ақындар мен суретшілерді шабыттандырды, жапон қоғамында мақтаныш болды және талғампаздықтың, сымбаттылық пен талғампаздықтың символына айналды. Қазіргі әлемдегі өзгерістерге қарамастан, гейша мұрасы өмір сүріп, жаңа ұрпақтарды дәстүрлі жапондық құндылықтарды қабылдауға шабыттандырады.

